

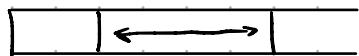
① Да се докаже, че ако L е регулярен,

то и езикът $\text{sub}(L) = \{d \mid \text{има дума } p \in L, \text{ такава че } d \text{ е поддума та } p\}$

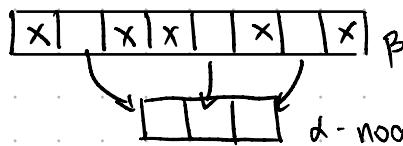
също е регулярен

ногдум

s

ногдума

d - ногдума та p

$$p = a_1 a_2 \dots a_n$$

$$d = a_{i_1} a_{i_2} \dots a_{i_k}$$

$$\text{където } 1 \leq i_1 < i_2 < \dots < i_k \leq n$$

Док: Чрез употреба на построението та L , че $\text{sub}(L)$ е регулярен

$$\bullet L = \emptyset \rightsquigarrow \text{sub}(L) = \emptyset$$

$$\bullet L = \epsilon \rightsquigarrow \text{sub}(L) = \{\epsilon\}$$

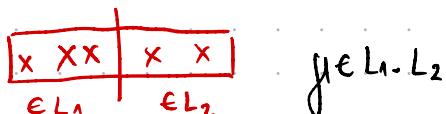
$$\bullet L = \{\sigma\} \text{ за } \sigma \in \Sigma \rightsquigarrow \text{sub}(L) = \{\sigma, \epsilon\}$$

| крайни \Rightarrow регулярен

и н.: Тека знаем, че езиките $\text{sub}(L_1)$ и $\text{sub}(L_2)$ са регулярни

и с.: $\bullet \text{sub}(L_1 \cup L_2) = \text{sub}(L_1) \cup \text{sub}(L_2)$ ↑ аргументация за упр.

$\bullet \text{sub}(L_1 \cdot L_2) = \text{sub}(L_1) \cdot \text{sub}(L_2)$ ↑ аргументация за упр.

$$\bullet \text{sub}(L_1^*) = (\text{sub}(L_1))^*$$

$$\text{sub}(L^\circ) = \{\epsilon\}$$

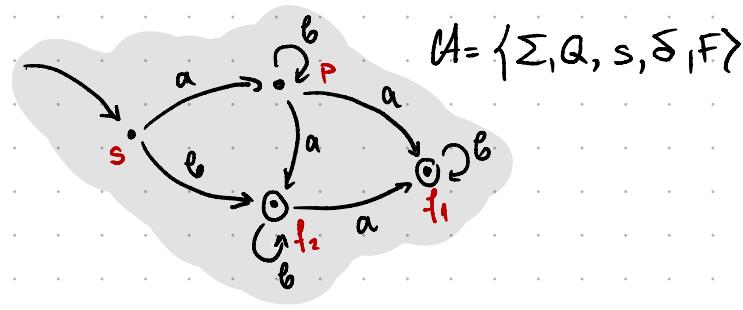
$$L_1^* = L^\circ \cup L_1' \cup \dots = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} L^n$$

$$\text{sub}(L) = \text{sub}(L)$$

$$\text{sub}(L^2) = \text{sub}(L \cdot L) = \text{sub}L \cdot \text{sub}L$$

$$\text{sub}(L^3) = \text{sub}(L \cdot L \cdot L) = \text{sub}L \cdot \text{sub}L \cdot \text{sub}L$$

$$\text{sub}(L^n) = (\text{sub}(L))^n$$

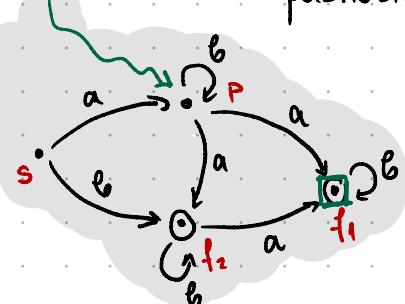
Нека $q_1, q_2 \in Q$ $q_1 = p$ $q_2 = f_1$

$$L(q_1, q_2) = \{ \alpha \in \Sigma^* \mid \delta^*(q_1, \alpha) = q_2 \}$$

$$L(q_1, X) = \{ \alpha \in \Sigma^* \mid \delta^*(q_1, \alpha) \in X \}$$

$$X \subseteq Q = \bigcup_{q' \in X} L(q_1, q')$$

Модифициране на автомата да разпознава $L(q_1, q_2)$

$$A_{q_1, q_2} = \langle \Sigma, Q, q_1, \delta, \{q_2\} \rangle$$

Тогава $L(A_{q_1, q_2}) = L(q_1, q_2)$

$$\begin{aligned} y \in L(A_{q_1, q_2}) &\iff \delta^*(q_1, y) \in \{q_2\} \\ &\iff \delta^*(q_1, y) = q_2 \\ &\iff y \in L(q_1, q_2) \end{aligned}$$

① Нека L е регулярен, тогава $L_{1/2} = \{ \alpha \in \Sigma^* \mid \alpha \cdot \alpha \in L \}$ също е регулярен

$$y \in L_{1/2} \iff y \cdot y \in L, \text{ а - автомат за } L \quad A = \langle \Sigma, Q, S, \delta, F \rangle$$

$$\begin{array}{c} y \cdot y \\ \downarrow \\ s \xrightarrow{y} p \xrightarrow{y} f \in F \end{array}$$

$$\begin{array}{c} y \\ \downarrow \\ s \xrightarrow{y} p \xrightarrow{y} f \in F \end{array}$$

$y \in L_{1/2} \iff$ има сост. $p \in Q$, такова че

$$\delta^*(s, y) = p \text{ и } \delta^*(p, y) \in F$$

\iff има сост. $p \in Q$:

$$y \in L(s, p) \text{ и } y \in L(p, F)$$

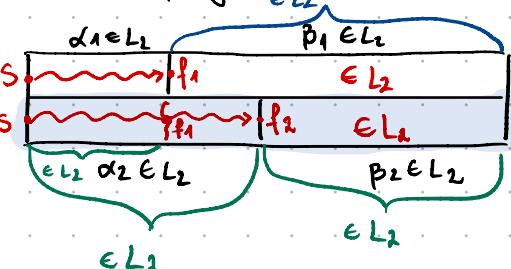
$$\iff \boxed{y \in \bigcup_{p \in Q} L(s, p) \cap L(p, F)}$$

Запазва регулярността

② Нека L е регулярен, тогава $L_{1/3} = \{ \alpha \in \Sigma^* \mid \alpha \cdot \alpha \cdot \alpha \in L \}$ също е регулярен

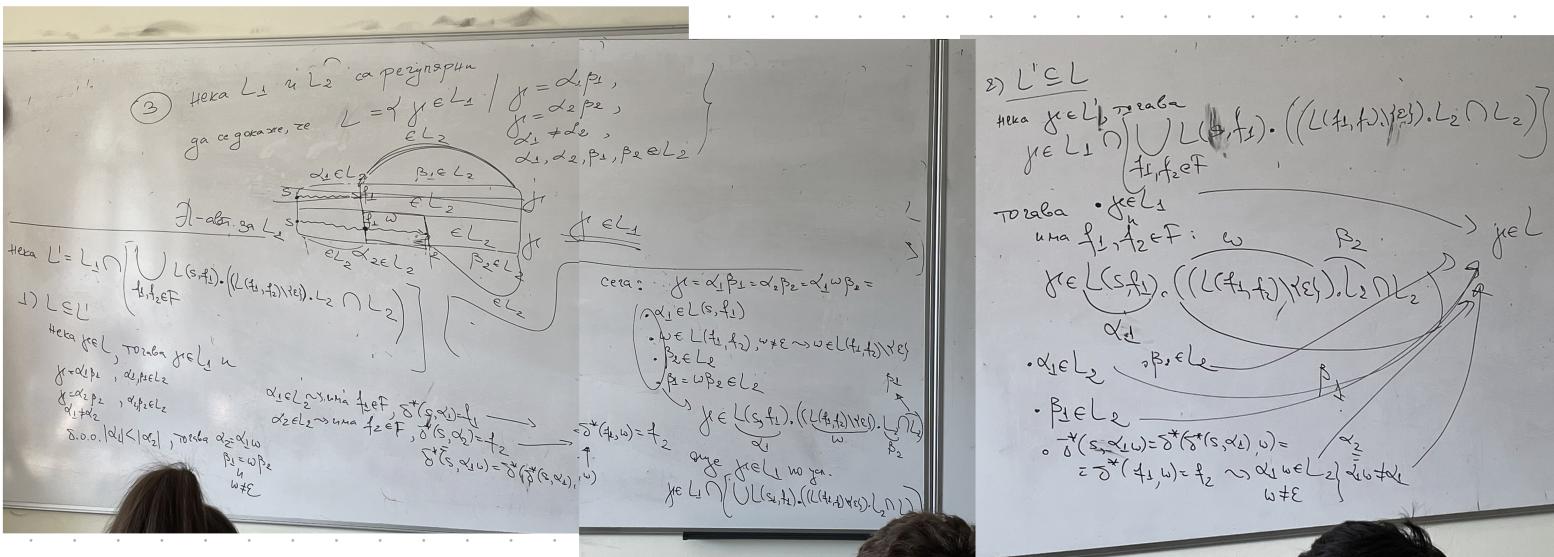
③ Нека $L_1 \cup L_2$ са регулярни. Тогава $L = \{ y \in L_1 \mid y = \alpha_1 \beta_1, y = \alpha_2 \beta_2, \dots \}$

Автомат за L_1

$$y \in L_1 \quad \alpha_1 \neq \alpha_2, \quad \alpha_1, \alpha_2, \beta_1, \beta_2 \in L_2 \}$$

$$L_1 \cap \left(L(s, f_1) \cdot \left[\underbrace{(L(f_1, f_2) \cdot L_2)}_{(L(f_1, f_2) \setminus \{s\})} \cap L_2 \right] \right) = L_1 \cap \left(L(s, f_1) \cdot \left[\left((L(f_1, f_2) \setminus \{s\}) \cdot L_2 \right) \cap L_2 \right] \right)$$

$$\text{Cyc}(L) = \{d.p \mid p, d \in L\}$$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline p & \alpha \\ \hline \end{array} \in L$$

$\swarrow \times \searrow$

$$\begin{array}{|c|c|} \hline \alpha & p \\ \hline \end{array} \in cyc(L)$$

показете, че $\text{cyc}(L)$ е пер.

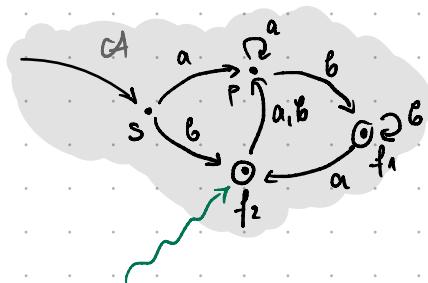
④ Neka L e per. esek u cte automati za L

$$A = \langle \Sigma, Q, S, \delta, F \rangle$$

Σ - крайто.

Σ^* - изброчно

$\mathcal{P}(\Sigma^*)$ - незбронено

тека $\alpha \in \Sigma^*$ фиксирана дума

$$\alpha^{-1}(L) = \{ \beta \in \Sigma^* \mid \alpha \cdot \beta \in L \}$$

$\boxed{d \quad B}$ \downarrow $f \in L$
 $| B \in d^{-1}(L) |$

пример

$$L = \{a^n\} \cdot \{b\}^* = \{a^n b^k \mid n, k \in \mathbb{N}\} \quad a^{-1}(L) = \{a^{n-1} b^k \mid n \geq 1, k \in \mathbb{N}\} = \\ = \{b^k \mid k \in \mathbb{N}\}$$

$$L = \{a^k\} \cdot \{b\}^* = \{a^k b^l \mid k, l \in \mathbb{N}\}$$

① ако d е функ. гума у L е регуларна, то $d'(L)$ е регуларна

$$\text{If } \alpha = aba \quad (\alpha\beta)^\{-1\}(L) = \{ \beta \mid abap \in L \}$$

$$\beta \in (aba)^{-1}(L) \Leftrightarrow aba\beta \in L \Leftrightarrow \delta^*(s, aba\beta) \in F \Leftrightarrow \delta^*(\delta^*(s, aba), \beta) \in F$$

$a b a \cdot (b_1 = bba)$ е разпозната

$$\Rightarrow ct_\alpha \in \Sigma, Q, \delta^*(s, \alpha), \delta, F \rangle$$

aba ($b \neq a$) не является палиндромом

$$\mathcal{L}(cd\alpha) = \alpha^{-1}(L)$$

Ако L е регуларен, то мн-во от езичи $C_L = \{x^{-1}(L) \mid x \in \Sigma^*\}$ - крайно

ако M е автомат за L с n состояния, тогава C_L има най-много n елемент.

Критерий за регуларност: L регуларен $\Leftrightarrow C_L$ е крайно

пример: $L = \{a^n b^n \mid n \in \mathbb{N}\}$

ще покажем, че C_L е безкрайно, тогава ще следва, че L не е регуларен

разгледаме думите от вида a^n за $n \in \mathbb{N}$

$$\text{нека } n_1 \neq n_2 \quad a^{n_1} \cdot b^{n_1} \in L \rightsquigarrow b^{n_1} \in (a^{n_1})^{-1}(L)$$

$$\text{тогава} \quad a^{n_2} \cdot b^{n_2} \notin L \rightsquigarrow b^{n_2} \notin (a^{n_2})^{-1}(L)$$

$$\text{тогава} \quad (a^{n_1})^{-1}(L) \neq (a^{n_2})^{-1}(L)$$

тогава езичи $\underbrace{\{(a^n)^{-1}(L) \mid n \in \mathbb{N}\}}_{\text{безкрайно}} \subseteq C_L$ също е безкрайно

са два и два различни

$$\underbrace{n \mapsto (a^n)^{-1}(L)}$$

$$\text{инекција } f: \mathbb{N} \rightarrow C_L$$